

Tvorba fresky zobrazující město
2015
olej na plátně
foto: archiv autora

Ve stopách Henryho Moora
2016
kresba, mix media na papíře
foto: archiv autora

Útopie, bar na ruinách
2013
kresba, mix media na papíře
foto: archiv autora

Doprovodný program k výstavě v Domě umění
Ústí nad Labem

Úterý 20/12 2016 od 17 hodin
Pád...

Komentovaná prohlídka výstavy s kurátorem
Michalem Kolečkem.

Středa 21/12 2016 od 15 hodin
Vyrábíme ozdoby

Výtvarná dílna a vánoční posezení
v Domě umění

Už se těšíte na Vánoce? My v galerii se těšíme
moc, dokonce už chystáme vánoční stromeček.
Během vánoční dílny si společně vyrobíme
ozdoby z přírodních materiálů, takové, co
potěší a zahřejí i v té největší zimě, ochutnáme
svařák (rodiče) a vánoční čaj (děti) i cukroví.
Dílna je určena pro rodiče s dětmi, i pro další
tvořivé různého věku. Přijít můžete kdykoli
mezi 15–18 hodinou.

Čtvrtek 12/1 2017 od 17 hodin
Je to jen vítr

Promítání filmu, uvádí: Marek Mach

Film *Je to jen vítr* zachycuje jeden den v ži-
votě romské rodiny kdesi na okraji malého
městečka. Nad městem, kde se množí útoky,
padá tma a nocí se nesou podivné zvuky. Je to
jen vítr? Režie: Benedek Flieagauf. Maďarsko
/ Německo / Francie, 2012, 87 minut.

Pátek 13/1 2017
Za uměním a divadlem

Autobus z Chomutova, Jirkova a Mostu
do Ústí nad Labem na výstavu a diva-
delní představení

Zájezd na komentovanou prohlídku výstavy
Csaba Nemes - Pád... a divadelní představení
Pan Bílý, Zrzka a ti druzí v Činoherním studiu
v Ústí nad Labem. Odjezd z Chomutova v 16 ho-
din. Divadelní představení začíná v 19 hodin.
Rezervace na duul@ujep.cz.

Úterý 17/1 2017 od 17 hodin
**Petr Honzejek: Nezadržitelný pád demo-
kracie? Tendence ke změně politických
systémů ve Střední Evropě.**

Diskuze

Rozhovor s komentátorem a analytikem
Hospodářských novin Petrem Honzejkem
nad tématy, která přináší aktuální politický
vývoj ve Střední Evropě i u nás doma v České
republice. Moderátorem diskuse je Michal
Koleček, ovšem prostor bude dán také do-
tazům z publika.

Úterý 24/1 2017 od 17 hodin
**Jan Kubíček: Integrace na lokální
úrovni - Ústecko**

Diskuze

Centrum cizinců je iniciátorem, organizátorem
i realizátorem aktivit podporujících sociální,
právní, jazykové a kulturní postavení cizinců
v regionu Ústecka. Cílem je vytvoření prostoru
pro lepší komunikaci a integraci cizinců.
V Domě umění budou zástupci reflektovat
regionální situaci v rámci otevřené diskuse.

Čtvrtek 26/1 2017 od 17 hodin
Jiří Straka: Jiné exily

Autorské čtení, uvádí: Radek Friderich

Autorské čtení z fragmentů připravované
básnické prózy, jakési mozaiky nálad, zachy-
cení vnitřní atmosféry společnosti 90. let,
protahované až do dnešních dnů, s názvem
Cizí země. Josef Straka je autor dvou básnic-
kých sbírek, které vydal v 90. letech a čtyř
básnicko-prozaických knih, které následně
vyšly v nakladatelství Cherm.

Středa 1/2 2017 od 17 hodin
**Nina Fárová: Internet jako svět
neomezených hejtů**

Přednáška

Socioložka Nina Fárová ze Sociologického
ústavu AV ČR představí aktuální téma, a to
internet jako svět neomezených hejtů. Jsme
člověku schopni tváří v tvář říct to samé, co
o něm píšeme na sociálních sítích? Jakým
reakcím čelíme v online prostoru?

**Galerijní animace a komentované prohlíd-
ky pro školy pod vedením Dagmar Myšá-
kové ve spolupráci s Katedrou výtvarné
kultury Pedagogické fakulty UJEP**

Příběhy ukryté v obrazech

Malby a kresby, fotografie i videa maďarské-
ho umělce Csaby Nemese jsou stejně tak
skutečné jako smyšlené, realistické i snové.
Vyprávějí příběhy, povídky o událostech, které
se staly, i které se právě dějí. Pojdme do Domu
umění společně poslouchat příběhy, které
nám obrazy vypráví a dozvědět se zajímavé
informace o jejich autorovi, o zemi, ze které
pochází i o naší vlastní aktuální situaci.

Program animací a komentovaných prohlídek
objednávejte na: duul@ujep.cz nebo telefonu
+420 475 285 188.

dům umění ústí nad labem
fakulty umění a designu
univerzity jana evangelisty purkyně

Můžeme určit
bod v prostoru,
abychom zmrazili
okamžik v čase,
ale prostor a čas
potom vyklouznou
z našich rukou.

Alberto Cavalcanti -
z filmu *Rien que les heures*, 1926

Csaba Nemes - Pád...
15/12 2016-3/2 2017

Csaba Nemes – Pád...

Maďarský umělec Csaba Nemes (1966) se dlouhodobě věnuje médiu malby, v rámci kterého prozkoumává různorodé zobrazovací kánony a technické i estetické přístupy, ale především se soustředěně zabývá hledáním nových možností komunikace mezi tradičním závěsným obrazem a aktuálním politickým a společenským kontextem.

Csaba Nemes je příslušníkem střední generace maďarských umělců, která v současné době prochází hlubokou deziluzí z aktuálního společenského vývoje. Po vzrušeném a úspěšném prvním desetiletí po rozpadu totalitního systému v celé Střední Evropě se řada maďarských autorů a kurátorů výrazně prosadila v mezinárodním institucionálním prostředí a zároveň po roce 2000 začala pozitivně formovat také národní kulturní milieu. Tento vývoj však byl náhle přerušen ekonomickou depresí v roce 2008, která Maďarsko postihla se zvýšeným účinkem, neboť byla doprovázena také krizí bankovního segmentu, především v oblasti úvěrového sektoru, a masivní devalvaci místní měny – forintu. Jedním z důsledků ekonomického propadu se následně stal nástup nacionalistických tendencí, který se projevil opakovaným volebním vítězstvím strany FIDESZ populistického lídra Viktora Orbána. Pod jeho vedením a prostřednictvím celé řady ústavních změn se maďarský politický systém postupně transformuje do podoby tzv. neliberální demokracie, ve které dochází k centralizaci moci a k oslabování lidských práv a občanských iniciativ. Politické procesy jsou přitom doprovázeny snahou o ovládnutí institucí, konzervativním obratem oficiální kulturní reprezentace a vytlačováním autentického aktuálního umění do šedé zóny nonprofitních a režimů vzdorujících nezávislých organizací. Jedinou sférou, která s omezenou efektivitou ještě dokáže orbánovskému režimu oponovat, je přitom akademické prostředí, i když i tam jsou patrné snahy o jeho permanentní oslabování, fragmentarizaci a ovládnutí.

Širší uvedení do situace současného Maďarska je pro vnímání obrazových a kresebných cyklů prezentovaných v rámci výstavy **PÁD...** v Domě umění Ústí nad Labem zcela nezbytné. Rozhodující akcent v koncepci výstavy je sice kladen na poslední práce Csaby Nemese – ty jsou ovšem v několika liniích uvozeny pohledy na jeho předcházející realizace. Spojnicí mezi jednotlivými tématy je přitom prolínání intimních exkurzů, jakýchsi subjektivních rekognoscací autorova bezprostředního, často rodinného okolí a účastných, avšak nanejvýš kritických vizuálních interpretací destruktivních společenských procesů a jejich stop ve veřejném prostoru.

Počátek této bolestné sebezpytující cesty je zachycen na několika obrazech z rozsáhlého souboru **Otcovo jméno: Csaba Nemes**, který se tematicky vrací do období autorova dětství stráveného na maďarském venkově v 70. letech minulého století. Výjevy na často rozměrných plátnech téměř faktograficky zaznamenávají vesnický život indoktrinovaný komunistickou ideologií, ale také upřímnou snahou o modernizaci těchto odlehlých agrárních oblastí. Csaba Nemes však tyto historické sekvence zároveň integruje do aktuálního diskurzu ekonomické a politické krize na konci prvního desetiletí nového tisíciletí a nalézá v nich spojitost s nástupem velko-maďarského nacionalismu a procesů nahledávajících samotné principy demokratické společnosti. V logické návaznosti potom výstavní kolekce pokračuje ukázkou z cyklů, které vznikaly v letech 2012–2014 a odrážely změny ve veřejném prostoru často přímo ovlivněné radikalizací Orbánova politického režimu (**Večerní demonstrace**, 2013). Znepokojivé obrazy opozičních protestů jsou doplněny kresebnou dokumentací nově vznikajících prostorů, ve kterých na pomezí legality dochází ke spojování na okraj společnosti vytlačovaných představitelů nezávislé kultury a neziskových organizací (**Utopie, bar na ruinách**, 2011–2013).

Těžiště výstavní prezentace Csaby Nemese v Domě umění Ústí nad Labem se potom nalézá v sériích vytvořených v posledních dvou letech (2015–2016), které se převážně soustředí na reflexi událostí spojených s přistěhovaleckou krizí. Hysterická reakce podstatně části maďarské společnosti a především Orbánovy vlády na zoufalství uprchlíků uvězněných na území Maďarska naplno odhalila xenofobní a totalitární charakter místního politického systému. Csaba Nemes v nervních a expresivních malířských kompozicích exponuje situaci na ulicích Budapešti (například **Tvorba fresky**, 2015) či na jižních hranicích Maďarska (**Boční pohled**, 2015–2016), aby upozornil na absurditu a bezvýhodnost státní politiky a násilí páchaného na lidských bytostech balancujících na pokraji samotného přežití. Tato analýza režimem iniciovaného popření základních etických principů potom vrcholí v sérii kreseb **Ve stopách Henryho Moora** z roku 2016, které interpretují Moorovy slavné črty z válečného londýnského metra a promítají bloudící skupiny uprchlíků či místních bezdomovců do upadající urbanistické struktury Budapešti devastované hlubokou krizí lokální ekonomie i vlastní identity.

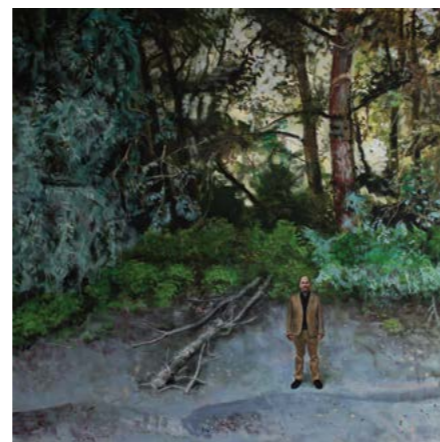
Metaforickým uzavřením subjektivního reportu o soumraku našich snů a iluzí u uspořádání světa otevřeném polyfonii hlasů všech jeho účastníků, je řada maleb hroučících se kostelů, která zároveň poskytla jméno celé výstavě (**Pád**, 2016). Je přitom zřejmé, že autor zde vznáší palčivou otázku o samotné podstatě naší

kultury a o destruktivních procesech, které ji ohrožují a paradoxně více než z vnějšího prostředí vyrůstají přímo z našich selhání a nejistot.

Tváří v tvář obrazům Csaby Nemese je více než zřejmé, že situace ve střední Evropě již delší dobu směřuje k hluboké krizi, která hrozí návratem nedemokratických společenských trendů a politických postupů nechvalně známých z období totalitarismu. Z dlouhé řady signifikantních projevů reprezentujících tyto tendence k neo-totalitě stačí vzpomenout drážďanské protiislámské hnutí Pegida, českého pro „putinovského“ prezidenta Miloše Zemana, demokracii omezující kroky nové polské vlády řízené stranou Právo a spravedlnost, ve slovenském parlamentu zasedající xenofobní krajně pravicovou Lidovou stranu Naše Slovensko Mariana Kotleby a samozřejmě také maďarský, již zmiňovaný autoritativní režim pod vedením FIDESZ Viktora Orbána. Kultura a v její rozloze především umění disponují schopností se negativním společenským procesům postavit, pojmenovat je a snad alespoň částečně oslabit jejich destruktivní dopad. Nabízejí ovšem ještě další možnosti – uchovat si v těžkých časech vlastní důstojnost, víru směrem k budoucnosti a opatrnou radost tryskající z vědomí krásy, která vzdoruje nevládnosti okolního světa.

Michal Koleček

Podium
2014
Z cyklu **Otcovo jméno: Csaba Nemes**
olej na plátně
foto: archiv autora

Mateřská školka
2010
Z cyklu **Otcovo jméno: Csaba Nemes**
olej na plátně
foto: archiv autora

Pád
2016
olej na plátně
foto: archiv autora

Můžeme určit bod v prostoru, abychom zmrazili okamžik v čase, ale prostor a čas potom vyklouznou z našich rukou.

Alberto Cavalcanti – z filmu **Rien que les heures**, 1926

Csaba Nemes – Pád...

Kurátor: Michal Koleček

15/12 2016–
3/2 2017

Otevřeno:
ÚT-SO 10–18 hodin
Každou středu
volný vstup.

Dům umění Ústí nad Labem
Fakulty umění a designu
Univerzity Jana Evangelisty Purkyně
Klíšská 1101/129a
400 96 Ústí nad Labem

www.duul.ujep.cz
facebook: Dům umění Ústí nad Labem
e-mail: duul@ujep.cz | tel.: +420 475 285 188

umění, kultura, kreativita, výzkum,
vzdělání, společenská zodpovědnost

